

U OVOM BROJU

ORGANI ĆE NAREDITI RUŠENJE
ZASUKATI RUKAVE ILI PLATITI
BRIGA O STARIM ZGRADAMA
ISPRAVITI „SLIJEPA CRIJAVA“
JAVNE RASPRAVE O TEZAMA
PISMO...
HOĆE LI NAS PUTNICI MIMOĆI
NA PRAGU ĆVRSTOG DINARA
ZATONSKI AKVARELI
HOMO DUPLEKS
KAKO SE ŠTO SHVAĆA I ROTACIJA
PRVE (NE)ZGODE
LITERARNE GRUPE
PET MLADIH VODNIKA
NATJEĆAJ ZA DIREKTORE

324 ŠIBENIK
Naučna biblioteka

GRADSKA BIBLIOTEKA
„JURAJ ŠIZGORIĆ“
SIBENIK
NAUČNI ODSEK

Inv. br. p 306/68

Šibenski iši

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA OPĆINE ŠIBENIK

GOD. XIV — BROJ 695 CIJENA 40 DINARA 0,40 DINARA

LIST IZLAZI SRIJEDOM

SRIJEDA, 12. SIJEĆNJA 1966. GODINE

TURISTIČKI PODACI O PROŠLOJ SEZONI POTPUNO SREĐENI

INOZEMCI

U Turističkom savezu šibenske općine upravo je završen rad na prikupljanju podataka i rezultata iz prošlogodišnje turističke sezone. Prema prvoj ocjeni, protekla turistička sezona na području šibenske komune zabilježila je rekord, ne samo po brojnoj posjeti nego i po ostvarenim noćnjima. Tako je protekle godine u turističkim mjestima boravilo 90 tisuća gostiju ili za deset posto više negoli u 1964. godini. U istom razdoblju ostvareno je ukupno 731.153 noćenja, što je za oko četiri posta više negoli prethodne godine.

Šta je sve pridonijelo da s rezultatima ovogodišnje turističke sezone možemo biti zadovoljni; smatramo da je manje — više poznato. To su prvenstveno izgrađena Jadranika turistička cesta, zatim velika investicijska ulaganja u gradnju novih i uređenje već postojećih objekata i osjetan porast broja ležaja u kućnoj radnosti.

Posebno je uočen znatan porast inozemnih gostiju koji su iz raznih evropskih zemalja koristili svoj godišnji odmor u mjestima šibenske rivriere. Osim turista iz Zapadne Njemačke i

Austrije, prošle godine zapažen je znatniji broj gostiju iz susjedne Italije, Francuske i sjevernih evropskih zemalja, a boravio je i stanovit broj gostiju iz Poljske i Čehoslovačke. Tako je lanjske godine na našem području boravilo više od 30 tisuća inozemnih turista sa 133.550 ostvarenih noćenja. Prosječan boravak inozemnog gosta trajao je četiri dana, što je veoma zadovoljavajuće. Ako htjeli vršiti usporedbu o mjesecima, onda možemo zabilježiti da je najviše stranih gostiju bilo u kolovozu — 11.557, u srpnju — 8.930, u rujnu — 4053, u

SVAKE GODINE SVE IH JE VIŠE

lipnju — 2968, a najmanje u veljači — 59. Prošlogodišnji priliv stranih turista veći je za 6 tisuća prema 1964. godini, a broj ostvarenih noćenja za 17 tisuća veći.

Najveći broj inozemnih turista boravio je u Primoštenu, Vodicama, Murteru i Triesnu. Primošten je posjetilo 5018 sa 39.546 noćenja, Vodice 4.312 osoba sa 18.004 noćenja, Murter 1.412 osoba sa 12.169 noćenja i Triesno 1.460 osoba sa 9.237 ostvarenih noćenja.

Vrijedno je također kazati i o rezultatima posjeti domaćih turista. Njihov posjet bio je za oko deset posta veći negoli prethodne godine. Dok je u 1964. godine zabilježeno 53 tisuće, dotle je prošle godine na šibenskom području boravilo oko 60.000 domaćih gostiju. Oni su ostvarili 598 tisuća noćenja ili za oko

40 tisuća više negoli u prethodnoj sezoni. Najslabiji posjet zabilježen je u veljači — 734 gosta, a najbolji u kolovozu — 23.338 i 268 tisuća noćenja. Srpanj je bio nešto slabiji — 21.668 osoba sa 263 tisuće ostvarenih noćenja. Interesantan je podatak da je lipanj bio povoljniji i po posjeti i po ostvarenim noćenjima od rujna, što dosad nije bio slučaj. Tako je u mjesecu lipnju boravilo 4.566 gostiju sa blizu 38 tisuća noćenja, a u rujnu 2.370 osoba sa 15.778 ostvarenih noćenja. U prosjeku za prošlu godinu boravak domaćeg gosta trajao je više od oko deset dana.

Prema Primoštenu, koji prednjači u posjeti stranim turistima, Vodice još uvek drže primat kod domaćih turista. U tom mjestu je lanjske godine boravilo ukupno 16.500 osoba sa 215 tisuća ostvarenih noćenja, na drugom mjestu nalazi se Murter, koji je posjetilo 11.111 domaćih turista sa 126.800 noćenja, zatim Triesno u kojem je boravilo 6.100 osoba sa 69 tisuća noćenja, pa Primošten koji je posjetilo 3.498 domaćih gostiju sa 33.798 ostvarenih noćenja. Prema tome, uvezvi u obzir i u domaća i strane turiste Vodice je primilo najviše gostiju — 21 tisuću, zatim Murter — 2.500, Triesno — 7.561 i Primošten — 5.616 gostiju.

I prošle godine, što je bio slučaj i prethodnih godina, najviše gostiju boravilo je u ljetnim mjesecima, tj. od početka lipnja do kraja rujna, dok je još uvek broj gostiju u predsezoni i novezoni nezadovoljavajući, pa bi o toj činjenici ubuduće trebalo voditi više računa i učiniti odredene mjeru kako bi se i izvan glavnih sezona privukao što veći broj i domaćih i inozemnih gostiju. (jj)

NA ŠIBENSKIM CESTAMA

NESREĆA VIŠE — POSLJEDICE LAKŠE

U posljedne dvije — tri godine na cestama šibenskog područja (Šibenik, Knin i Drniš) osjetio je porastao broj motornih vozila. Osobito je porastao broj autobusa, a naročito osobnih automobila u vrijeme turističke sezone. U ljetnim mjesecima kroz Šibenik je saobraćalo po nekoliko desetaka tisuća vozila. Adekvatno porastu saobraćanja na našim cestama povećao se i broj saobraćajnih nesreća. Tako je lanjske godine registrirano 265 nesreća, od čega na šibenskoj općini 211, na drenskoj — 15, a na kninskoj općini — 39 saobraćajnih nesreća. U odnosu na 1964. godinu broj nesreća je povećan za 27, a materijalna šteta za oko 51 milijun dinara.

U proteklih dvanaest mjeseci u nesrećama su poginule četiri osobe, stotinu ih je lakše, a 47 teže ozlijedeno, dok se ukupna materijalna šteta procjenjuje na oko 94 milijuna dinara. Dvije osobe su izgubile život na Jadranu turističkoj cesti, a po jedna na cesti Šibenik — Lozovac i u Šibeniku. Izuzev materijalne štete, koja je povećana, broj unesrećenih osoba je nešto manji od prethodne godine. Tako je, na primjer, u 1964. godini izgubilo živote deset osoba, a teže ozljede je pretrpjelo 65 osoba, dok je u nesrećama u 1963. godini poginulo čak 14 osoba.

Najveći broj saobraćajnih nesreća dogodio se na Jadranu turističkoj cesti — 110 i u Šibeniku — 55 nesreća. Po mjesecima najviše nesreća zabilježeno je u srpnju, kolovozu i rujnu, dakle kada je inače najveća frekvencija vozila, a po

DRNIŠ PO STAROM

Star dinar i nepromjenjene cijene, to su karakteristike koje obilježavaju Drniš u prvim novogodišnjim danima. Godišnja inventura robe izvršena je u svim drenskim prodavaonicama i vidno su istaknute cijene u vrijednosti starog i novog dinara. Tržna inspekcija Skupštine općine ima pune ruke posla, ali je morala da intervencijski samodokumenti budu ugovorenim poduzećima »Roški slap«, koje je posavljalo cijene piću sa 19, a hranu za 11 posto, pravljajući se da su i proizvođači povisili cijene. Povinujući se odluci tržnih inspektora, vratili su cijene na staru razinu.

Novi novčanica još nema u Drnišu, a kako ih drniške banke nisu posebno trebale, novi se dinar u Drnišu uskoro i ne očekuje. (c)

Odmah na početku se vidjelo da predstavnici omladinskih organizacija najviše interesuju pitanja koja se odnose na ideološko-politički rad, problem zapošljavanja mladih, njihova uloga u reformi i budžetska situacija šibenske općine. Diskutanti su smatrali da je izvještaj u tom pogledu pravio nekoliko propusta, jer neka od tih pitanja nije dovoljno razradio. Privrednu reformu u njenoj suštini, istaknuto je ovđe u diskusiji, još uvek ne razumije dobar dio omladine, osobito u našim zabačenim selima. Samo omladina u radnim organizacijama može da u okviru svojih kolektiva prati kreiranju reforma, dok drugi, dio koji nije uključen u privredu, u toj aktivnosti ostaje pomalo po strani. U nekim selima oko Perkovića, na oko Zatona i Skradina, još je uvek teže pokrenuti omladinu. Malo je učinkovito predavanje, malo se tako angažirao. Smatra se, također, da ni prosvjetni radnici nisu tu učinili sve ono što su inače mogli.

Naročito je živa diskusija bila oko mogućnosti pohađanja Političke škole. Konstatirano je, sasvim pravilno, da osamdeset posto polaznika Političke škole čine omladinci, ali je jedan diskutant napomenuo da među njima ipak ima malih broj direktnih proizvođača, da najveće mogućnosti imaju oni koji rade u administrativnim službama i koji imaju već stanovitu školsku

spremu. Onima iz proizvodnje ponekad se jednostavno kaže: »ne može«, već i zbog sistema smjena u radnim organizacijama (diskutant iz »Jadranke«). Na tu su primjedbu iznesene drukčije činjenice, koje pokazuju da se, na primjer u »Velimiru Škopriku«, to pitanje riješilo na zadovoljavajući način i da sistem smjena nije negativno utjecao na mogućnosti pohađanja ove škole.

U pogledu kulturno-zabavnog života u izvještaju je rečeno da je protekla godina bila posebno akutna radi nedostatka finansijskih sredstava. Osjeća se nedostatak domova, čitaonica, učionica. Osnovne škole na selima, u kojima omladina pridružuje svoje susrete, toliko su dotrajale da se u njima ne može održati kvalitetan kulturni rad omladine. Popravci se ne vrše i stanje zgrada i prostorija je izdano u dan sve lošije. Ipak, bilo je i uspješno. Omladina u Prvić-Luci, u Šepurinama i u Srimi dobila je televizore. Takmičenje u Narodnom kazalištu sa Danom mlađosti pokazalo je masovnost i kvalitet svoga rada. Na toj je smotri bilo šesnaest organizacija — učesnika, održano je 25 priredaba sa 320 članova, uz prisustvo 6.250 gledalaca. Treba je istaknuti uspješan rad Centra mlađih i njegove dramske sekcije na festivalu u Umagu, gdje je s uspjehom izveden Bulatovićev »Budilnik«. O drugim aspektima kulturno-zabavnog života omla-

dine u gradu članovi plenuma nema diskutirali.

Aktivnost mladih bila je veoma značajna na izgradnji vodo-voda i električne mreže na našim selima, zatim na izgradnji sportskog centra u Crnici, koji je radi srednjoškolska omladina i omladinci — pripadnici JNA. Tu je u prošloj godini radio 6.500 učenika, koji su dali 60.400 radnih sati.

Neki omladinski aktivni ovom prilikom su i posebno pohvaljeni, ali su diskutanti primijetili, kad je riječ o pohvalama,

da treba usvojiti pravilnije kriterije i pohvaliti sve one koji su

NR. Pohvaljen je tvornički komitet omladine TEF-a zbog

izgradnji sportskog centra u Crnici, koji je radi srednjoškolska omladina i omladinci — pripadnici JNA. Tu je u prošloj godini radio 6.500 učenika, koji su dali 60.400 radnih sati.

Neki omladinski aktivni ovom prilikom su i posebno pohvaljeni, ali su diskutanti primijetili, kad je riječ o pohvalama,

da treba usvojiti pravilnije kriterije i pohvaliti sve one koji su

radili dobro. Mada ova stvar može izgledati manje značajna od nekih važnijih problema, skrenuta je pažnja da i to može različito utjecati na stimuliranje mladih u njihovu daljnjem radu i zalaganju.

Mnoge od primjedaba koje su istaknute na ovom plenumu, kao i neki drugi pokretni problemi, poslužit će kao koristan materijal za referat godišnje konferencije, koju omladina sa zanimanjem očekuje.

J. C.

KNINSKA KRONIKA

PAO S MOSTA U KRKU

Ugostiteljski radnik Mate Burnać iz Knina prelazeći preko pomoćnog mosta upao je u Krku i ugušio se. Pošto je u to vrijeme rijeka nabujala a voda joj bila mutna, leš utepljenika nije bilo lako pronaći. Pronađen je tek peti dan nakon tогa događaja.

UMRO PUTNIK KOJEMU JE POZLILO U VLAKU

Na putu od Splita do Knina pozlije je u vlaku 38-godišnjem Francu Gregoru, službeniku poduzeća »Kuriro - prodaja« iz Ljubljane.

Pošto putnik nije mogao dalje nastaviti put, iz vlaka je prevezen u kninsku bolnicu u kojoj je umro od ponovljenog srčanog udara.

UČENICKA ZADRUGA U GOLOBIĆU UZGAJA PILICE

Škola u Golubiću, pri kojoj postoji učenička zadruga, dobila je preko Zavoda za školstvo UNICEF-ovu opremu za umjetno leženje pilica. Pod umjetnom kvočkom izleglo se već oko 300 pilica. Dobiveni podmladak uspješno napravljuje. Početnu akciju malih zadrugara pomogla je Poljoprivredna zadruga u Golubiću.

UNISTENO 20 EKSPLOZIVNIH PREDMETA

Na inicijativu škole u Biskupiji, čiji je jedan učenik smrtno nastradao a drugi teže ranjen od stare granate, organizirana je potraga za ostalim eksplozivnim predmetima, kojih je pro-

nađeno 20 komada na Pliskovu, u Biskupiji i Orliću. Opasne predmete uništilo je stručno lice JNA iz Zadra.

USPJEH KNINSKOG ŠAHISTA

Na brzopoteznom turniru koji je održan u Splitu za vrijeme novogodišnjih praznika, uz učešće šahista iz Splita, Kaštel - Sućurca i Knina, pobijedio je Aleksandar Bjelanović, član Šahovskog kluba Željezničara iz Knina. S pola poena više on jeiza sebe ostavio favorita Vladimira Bekavca, člana »Jugovinila« i majstor-skog kandidata. Osim Bjelanovića na ovom takmičenju sudjelovala su još četiri šahista iz Knina: Berić, Krešović, Laća i Veličković.

Mjere protiv takozvane divlje gradnje

ORGANI ĆE NAREDITI RUŠENJE

Skupština općine Šibenik donijela je krajem prošle godine nekoliko odluka komunalnog značaja. Tako je na osnovu Republičkog zakona o gradnji investicionih objekata određeno da skupštine općine svojim propisima reguliraju pitanje gradnje objekata od strane građana i građansko-pravnih osoba na urbaniziranom području. Odlukom šibenske općine urbaniziranim mjestima smatraju se uža područja: Rogoznice, Primoštena, Brodarice, Krapnja, Zablaća, Zlarina, Prvić-Luke, Prvić-Sepurine, Kaprija, Žirja, Vodica, Tribunj, Jezera, Tjesna, Betine, Murter, Pirovac, Zaton, i Skradina. Dakle kako se iz ovog popisa vidi, sve su to mahom turistička mjesta.

Kako nije postojalo praktične potrebe, takva odluka nije bila dosad donesena. Međutim, s povećanim intenzitetom stambene izgradnje i u naseljima gradskog područja, kao i zbog tzv. divlje gradnje, donošenje takve odluke postalo je nasušna potreba. Tom odlukom u ci-

jelosti je obrađena materija o uzoru na postojeće zakonske propise o gradnji investicionih objekata. Režim gradnje objekata od strane privatnih lica razlikuje se od režima gradnje investicionih objekata utoliko što za gradnju objekata od strane privatnih osoba nije po-

Prednost novog sistema upravljanja stambenim objektima

BRIGA O STARIM ZGRADAMA

Sistem upravljanja stambenim zgradama u društvenom vlasništvu definiran je novim Osnovnim zakonom o privrednom poslovanju takvih objekata. U dosadašnjem sistemu upravljanja svakim takvim objektom samostalno je upravljano kućni savjet. Prihodi od takve zgrade, osim dijela amortizacije koji je bio određen u visini od 50 posto stanarine, išli su u fond zgrade i bili isključivo namijenjeni za njen održavanje. Takav sistem pogodovao je samo novim zgradama, pa prema tome nije bio u stanju da rješava problem održavanja cijelokupnog stambenog fonda uslijed čega je znatan dio starih stambenih objekata bio izložen propadanju.

Međutim, novim sistemom upravljanja stari stambeni objekti u društvenom vlasništvu čine jedinstveni fond stambenih zgrada kojim upravlja poduzeće za privredno poslovanje takvim objektima. Takva poduzeća mogu osnivati i one radne organizacije koje su investirale izgradnju stambenih objekata.

Takvo poduzeće osnovano je i u Šibeniku, a počelo je djelovati 1. siječnja ove godine. Ono će u okviru svoga djelovanja raspolažati sa sredstvima dobivenim od stanarina i poslovnih prostorija i upotrebljavat' će se ondje gdje su potrebni, a neće isključivo kao dosad služiti onoj zgradi od koje se ta sredstva dobivaju. Izvan svake sumnje je mišljenje da će time biti oštećene nove zgrade. Dođuš, one u svojim fondovima raspolažu često sa znatnim sredstvima koja premašuju troškove njihova održavanja, pa se

događa da se ta sredstva koriste za nove investicije, tj. za uvođenje novih, modernijih uređaja. Takva praksa nije bila opravdana, jer se njome nisu osiguravala sredstva za održavanje zgrade u vrijeme kada će ona s vremenom dotrajati i kad će joj biti potrebno izvršenje većih popravaka i adaptacija. Dakle, novim sistemom upravljanja prihodi novih zgrada koristit će se i za održavanje starih, što dosadašnjim načinom nije bilo moguće.

Novoosnovanom poduzeću »Stan« pripadaju na upravljanje svi objekti koje je investirala Škroštinu općine. Predviđeno je također da i zgrade koje su investirale radne organizacije budu predane na upravljanje novom poduzeću, s tim da radne organizacije ne gube pravo raspolaganja stanovima u tim zgradama, ukoliko to pravo utvrde ugovorom kojim predaju zgrade poduzeću za gospodarenje stambenim objektima. Predajom zgrada na upravljanje novoosnovanom poduzeću prelaze ujedno sva prava i obaveze koje terete te zgrade, među kojima i plaćanje anuiteta, što je dosad teretilo investitora s tim u vezi nameće se pitanje da li će ekonomski stanarine biti dostatne za otplate amuiteta i ostale troškove. No, ukoliko se utvrdi da prihodi zgrada nisu dovoljni za plaćanje amuiteta, poduzeće za gospodarenje stambenim zgradama ovašteno je da preuzima obvezu uvjetuje dužnošću investitora da i nadalje plaća amuite u cijelini ili samo djelomično. (jj)

PISMO

Ovih dana dobili smo pismo druga Zdenka Štambuka, našeg poslanika u Prosvjetno-kulturnom vijeću Savezne skupštine, a koje je uputio i predsjedniku Prosvjetno-kulturnog vijeća Sabora SRH drugu Ivanu Šiblu i predsjedniku Odbora za prosvjetu i školstvo Republičkog vijeća drugarici Milki Planinc. Pismo objavljujemo u cijelini.

Veoma sam iznenađen prijedlogom Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fiziku kulturu SRH prema kome u Šibeniku treba da bude ukinuta Pedagoška akademija koja je za vrijeme svoga postojanja na teritoriju Šibenika, Knina i Driňa — koje predstavljam u Prosvjetno - kulturnom vijeću Savezne skupštine — dala ško-

lama toga terena zajedno sa pečagoškom gimnazijom u Šibeniku 70-80% nastavnog kadra.

Prijedlog o ukidanju Pedagoške akademije u Šibeniku sasvim je nerazumljiv i neprihvatljiv kad se uzme u obzir da je teren triju općina na koji se prostire njenje djelovanje u svakom pogledu prosvjetno deficitaran. Od ukupnog broja nastav-

nog osoblja na teritoriju triju komuna kvalifikacija, prema zakonu o osnovnoj školi, ima samo 165 od 875 lica, novih prosvjetnih radnika treba u ovom času još 235, a onih koje treba doškolovati ima 750.

Kad se uzme u obzir težina terena, nerazumljivost, siromaštvo, čak i zapuštenost nekih krajeva tih općina, u kojima je veoma malo učinjeno od oslobođenja na ovamu, bez obzira kako je velik bio njihov doprinos u NOB-i, kad se zna da od 75 zgrada u kojima rade škole 26 uopće nije građeno u tu svrhu, da od 75 osnovnih škola vodu nema 30, a električnu rasvjetu 37, da nastavni kadar stanuje svakojako i da je veoma teško — naročito sa strane, tij. izvan teritorija tih triju općina

treban investicioni elaborat, a što je inače prijeko potreban za gradnju investicionih objekata. U ovoj odluci reguliran je postupak za izdavanje dozvola za gradnju, što do sada nije bio slučaj, jer su se radi pomanjkanja zakonskih propisa u radu organa nadležnih za poslove građevinarstva javljali mnogi problemi. Prema toj odluci gradnja objekta može započeti na osnovu dozvole koju izdaje Odjel za komunalne poslove Škroštinu općine. Karakteristično je također da postoje razlike u uvjetima gradnje i načinu izdavanja građevinske dozvole koje su u odluci predviđene kada je riječ o gradnji stalnih i privremениh objekata. Naime, takva vrst gradnje ujedino je i posebnom dozvolom koju također izdaje Odjel za komunalne poslove. U njoj mora biti označeno mjesto i svrha gradnje, dimenzije i oblik objekta, te određen krajnji rok do kojeg taj privremeni objekt investitor mora ukloniti. Novost je također i u tome da dozvola

za gradnju objekta prestaje važiti ukoliko se u roku od godinu dana od njeva izdavanja ne pristupi izvođenju radova. Ali, na zahtjev investitora valjanost takve dozvole može se i produžiti ukoliko se u proteklom periodu nisu izmjenili uvjeti za gradnju.

Nadalje, ovom odlukom zadržavaju se podizanje drvenih zgrada u trajne svrhe, a isto tako uz objekte nije dozvoljena gradnja štala ili bilo koji pristorija za držanje blaga. U mjestima gdje postoji vodovod i kanalizacija svi izgrađeni objekti trebaju imati priključak na te komunalne, te sanitarni čvor u posebno ograđenom prostoru. U slučaju gradnje objekta bez dozvole ili ako se kose s postojićim propisima, organi građevinske inspekcije ovlaštjeni su da na osnovu posebnog rješenja naredi rušenje takvog objekta. Dakle, prvi put je posebnim propisom to pitanje potpuno normirano, ali samo kad se radi o rušenju nedozvoljenog izgrađenog objekta.

Izgradnja murterskog vodovoda

ZASUKATI RUKAVE — ILI PLATITI

MURTERSKI VODOVOD ĆE BITI ZAVRSEN DO POČETKA TURISTIČKE SEZONE? — RADYOVI (zasad) SLABO NAPREDUJU — PRIMIJENIT CE SE SANKCIJE PROTIV OBITELJI KOJE NE IZVRSE OBAVEZU DATU NA REFERENDUMU 30. SVIBNJA 1965. GODINE

Pred oko tri mjeseca počeli su radovi na izgradnji druge etape murterskog vodovoda koji će napajati tekućom vodom tri mesta na otoku Murter — Murter, Betinu i Jezera. Prva etapa tog vodovoda izgrađena je prešlogodišnju turističku sezonu. Tada su tekuću vodu dobili Tijesnjan i Pirovčani. Gotovo 50 posto domaćinstava u tim mjestima dosad je postavilo vodovodne instalacije i koriste tekuću vodu. Preostali će, najvjerovaljnije, to učiniti do početka naredne turističke sezone.

Predajom zgrada na upravljanje novoosnovanom poduzeću prelaze ujedno sva prava i obaveze koje terete te zgrade, među kojima i plaćanje amuiteta, što je dosad teretilo investitora s tim u vezi nameće se pitanje da li će ekonomski stanarine biti dostatne za otplate amuiteta i ostale troškove. No, ukoliko se utvrdi da prihodi zgrada nisu dovoljni za plaćanje amuiteta, poduzeće za gospodarenje stambenim zgradama ovašteno je da preuzima obvezu uvjetuje dužnošću investitora da i nadalje plaća amuite u cijelini ili samo djelomično!

Medutim, ovo što smo istakli nije zabrinjavajuće. Zabrinjava to što bi druga etapa murterskog vodovoda trebala biti završena do početka naredne turističke sezone, a za to postoji veoma malo vjerojatnosti. Stojiše, postoji mogućnost da će radovi biti potpuno obustavljeni, jer domaćinstva u Murteru, Betini i Jezerima ne izvršavaju obavezu koju su prihvatali na referendumu (na kojem je većina rekla — «da») 30. svibnja prošle godine. A ta obaveza se sastoji u sljedećem:

za izgradnju vodovoda svako domaćinstvo će do 31. prosinca prošle godine dati doprinos u novcu od 1.000 do 5.000 dinara i dobrovoljno će iskopati kanal za glavni cjevovod. Tu obavezu (premda je rok za njevo izvršenje — prošao!) dosad je izvršilo veoma malo obitelji.

To zabrinjava rukovodioce u mjestima na otoku Murteru i one kojima leži na srcu daljnog prosperitet njihovih mesta.

Da ne bi došlo do obustavljanja radova na izgradnji druge etape murterskog vodovoda, u Murteru je nedavno održan sastanak članova mjesne organizacije Socijalističkog saveza. Tada je zaključeno: radovi ne smiju biti obustavljeni, a protiv domaćinstava koja u najkraćem roku ne izvrše obavezu datu na referendumu primjenjivat će se sankcije. Predloženo je da se sredstvima od sankcije financira kopanje kanala za glavni cjevovod. Osim toga, svi diskutanti su tada istakli da tekuća voda predstavlja nužan element za afirmaciju murterskog područja u turističkom svijetu.

Naglašeno je da stanovnici otoka Murteru bez vodovoda neće biti u stanju da koriste (kako bi trebalo) prirodne mogućnosti za razvijanje najmlađe granice naše privrede — turizma, i da bi u tom slučaju turizam na otoku Murteru stagnirao. Pošto to niko ne želi — naglašeno je da treba »zasukati rukave« i do naredne sezone proslaviti dovod tekuće vode u Murter, Betinu i Jezera. O. Jureta

Pred Kongres SSRN Hrvatske

O TEZAMA JAVNE RASPRAVE

U vezi s predstojecim Kongresom Socijalističkog saveza radnog naroda Hrvatske na šibenskoj komuni vlasta živa pretkongresna aktivnost. Teze Glavnog odbora SSRN Hrvatske glavni su predmet rasprava što se vode na sastancima delegata i u društveno-političkim organizacijama. Tački skupovi održani su i u stručnim udruženjima i klubovima. Tom prilikom, uz ocjenu dosadašnje političke aktivnosti, dati su prijedlozi i sugestije o kojima će se diskutirati na Republičkom kongresu SSRN, koji započinje 22. veljače ove godine.

Nadje i rješenje o dalnjem razvoju poljoprivredne proizvodnje, a u vezi s tim i pitanje organizacije otvarača i kooperacije zadruge i individualnih proizvođača. Posebno se raspravlja o zdravstvenom osiguranju poljoprivrednika, pa je preporučeno da je sadašnji sistem potrebljivo mijenjati. S obzirom da u Tezama nije dovoljno obrađeno pitanje standarda radnih ljudi, predloženo je da Kongres o tome dosadašnje političke aktivnosti, dati su prijedlozi i sugestije o kojima će se diskutirati na Republičkom kongresu SSRN, koji započinje 22. veljače ove godine.

a naročito problem kako osigurati stalne izvore finansiranja škola drugog stupnja i kulturnih institucija. Nadje, predstojecim Kongres bi trebao ukazati na mogućnost razvijanja tercijalnih djelatnosti, s obzirom da sadašnja privreda nije u stanju naći zaposlenje većem broju ljudi, a posebno ženskoj radnoj snazi.

U centru pažnje ovih skupova nalazili su se problemi našeg sela. Predloženo je da se o toj problematiki bolje upoznaju rukovodstva društveno-političkih organizacija češćim obilježnjem sela i manjih naselja, jer da je to dobar put koji će omogućiti da se dosad mnogi neriješeni problemi sela pravovremeno uče i efikasnije rješiti.

Do početka ovog mjeseca osnovano je u Šibeniku Područno tajništvo Društva za proučavanje i unapređenje pomorstva Jugoslavije. Za tajnikaz izabran je profesor Franjo Dujmović.

Sastanku je prisustvovao glavni tajnik Društva dr. Vjekoslav Maštrović. Na nedavnoj godišnjoj skupštini u Zadru zaključeno je da se u vezi proslave 900-godišnjice spomena grada Šibenika u mjesecu prosincu o. g. održi III godišnja skupština Društva u našem gradu.

Ispraviti „slijepa crijeva“

Poboljšati autobusni saobraćaj na čitavoj šibenskoj turističkoj regiji, zadatku je koji treba ostvariti do početka turističke sezone. Poboljšanje udobnosti i brzine spadaju u taj zadatku. Ali, u vezi s tim ostaje da se ponudjene rješiši još jedno važno pitanje: autobusni stajališta u našim turističkim mjestima. Neka mjesto već su to kako-tako rješila. Međutim, paradoksalan je slučaj sa inače veoma frekventiranim Primoštenom. On je praktički bez autobusne stanice i bez stajališta. Nisu se u vremje gradnje jadranske turističke ceste kod Primoštena ostvarili zahtjevi da se izradio petlja kojom bi se vozila na novu mjestu postavili znakove o zabrani zaustavljanja vozila u oba pravca. Vozači redovitih autobusnih linija ne žele više da se izlazu riziku i mogućnosti da budu kažnjeni, pa se jednostavno ne zaustavljaju. Drugim rješenjima, ne uzmaju putnike u Primošten. Ili to rade samo pone

pone. Ako se zna da se na ovom mjestu i s jedne i s druge strane nalaze okupe koje sprečavaju viđak vozaču, lako je zaključiti koliko je ovo »stajalište autobusa« opasno. Nije stoga ni čudo što su organi nadzora nad cestama postavili znakove o zabrani zaustavljanja vozila u oba pravca. Vozači redovitih autobusnih linija ne žele više da se izlazu riziku i mogućnosti da budu kažnjeni, pa se jednostavno ne zaustavljaju. Drugim rješenjima, ne uzmaju putnike u Primošten. I to najpotrebitnije.

Rješenje se za ovaj primosteni slučaju mora naći, inače bi se moglo dogoditi da Primošten ostane kao neka vrst „slijepog crijeva“ u saobraćaju, i to u vrijeme kada mu je to najpotrebitnije.

A teško je zamisliti opet — da će autotransportna poduzeća pristati da »silaze« u Primošten i da tu gube dragocjeno vrijeme.

I to je jedna stvar o kojoj se prije nije vodilo dovoljno računa. Sada tek ona postaje »akutani problem!«

osnovu ovih i drugih argumenta, koje Vam je dostavila općina Šibenik i druge općine u pitanju, razmotriti s najvećom pažnjom pitanje Pedagoške akademije u Šibeniku i rješiti ga u suglasnosti sa potrebama toga kraja koji je, inače, sada posebno pogoden materijalnim nedaćama i teškoćama koje, mada privremeno, veoma duboko i ozbiljno djeluju na stanovništvo u cijelini, a na prosvjetne radnike posebno.

Zdenko Štambuk, poslanik Prosvjetno-kulturnog vijeća Savezne skupštine za općine Šibenik, Knin i Drniš

OSPOSOBLJAVANJE UPRAVLJAČA ZA SVOJU FUNKCIJU

»Pojave ljudi sa više lica imaju posebno negativan utjecaj u sistemu samoupravljanja. One stavljuju pečat svoga dvojčića na samoupravne odluke, a time i na značajne odnose među ljudima.« (Krsti Kilibarda, »Borba« od 11. IV 1965.)

Te misli iz članka Krste Kilibarde uzeli smo kao moto i uvod u izneseni problem, s razloga što neposredno i eksplicitno prikazuje pojavu koja se ne može izuzeti iz društvene analize samoupravljanja.

U težiste razmatranja postavili smo, dakle, dvije kategorije, koje se međusobno isključuju i negiraju, a to su birokracija i samoupravljanje. Među ostalim, kod toga bismo trebali iznaci odgovor na pitanje: da li je samoupravnost dovoljno promatrati samo kao pravnu i političku kategoriju, ili je tu potrebno određeno mjesto dati i onom moralnom faktoru? Nadalje, od čega još ovisi jača uloga neposrednih upravljača?

SKRIVANJE IZA DRUŠTVE NIH NORMI

Kada se govori o neposrednom i samostalnom uređivanju međusobnih odnosa, onda zako-nadovrstvo gubi svoj klasični značaj, jer samoupravnost izvire neposredno iz ustavnih postavki. I politika postaje nesto drugo, jer svr postajemo političari. Njen značaj se kvalitativno mijenja, jer se ne vodi »uime nekoga«, već u svoje vlastito ime. Ove činjenice onda potenciraju i ističu važnu ulogu onoj trećoj dimenziji — moralu. Ukoliko bismo time htjeli ograničiti faktore koji određuju samoupravljanje i ne dovoditi ih u vezu s još nekim (ekonomski, kulturni, historijski itd), onda bi se time dobio manje potpun odgovor. Ne umanjujući ostale aspekte, ovim ćemo taj društveni fenomen promatrati na relaciji društvenih pravila koja nisu pravno sankcionirana. I kao takvi oni determiniraju i oblikuju mnoge faktične odnose.

S toga aspekta birokracija se može poistovjetiti sa »samovoljnim - upravljanjem«. Ne samo što se birokrata javlja kao homo duplex (dvostruka ličnost) već i drugima oko sebe nameće ista svojstva. To postiže osvetljubivošću, insinuiranjem, skrivanjem iza društvenih normi, intrigatorstvom, i sl.

»Podijeljenu ličnost pokazuju i neka anketna istraživanja. Istraživanje koje je autor proveo

Šta stvara podvojenu ličnost HOMO DUPLEKS

u industriji Beograda pokazuje da se znatan broj radnih ljudi intimno nije slagao s izvjesnim prijedlozima i odlukama, a nije reagirao. Te reakcije su došle do izražaja kada im je pružena mogućnost da ostanu anonimni, kao u ovom istraživanju. Dakle, intimno neslaganje — šutnja tamo gdje se rješava, reakcija kada postanu anonimni.« (K. Kilibarda, »Borba«, isto).

POPULARNA SKRIVACICA IZA AUTORITETA

Proklamacije na ovim mjestima ne predstavljaju ujedno odgovornu obavezu za njihovom realizacijom. Zato one obično objavljuju nepopularnim rezervištim, kao što su improvizacija, frazerstvo demagogija, i sl. Stavovi i postupci ne brane se argumentima, već citatima i pozivanjem na izvjesne autoritete. To čini žutu aureolu oko glave homo duplexa iza kojeg stoji neka društvena uloga. U mišljenjima različitim od vlastitog vidi se prvenstveno svog protivnika. Ali za to on ima kameleonsku svojstva da se prilagođava mišljenjima onih koji su po funkciji veći od njega. Birokrata iz svoje retorike ne odbacuje demokraciju, ali o njoj govoriti banalno, beskrovno, kod čega je potrebno imati minimalno intuisiće da bi se zapazio da to nije rezultat ličnih uvjerenja i preokupacija, već popularna skrivačica. Tako na jednom

skupu predsjedavajući otvara diskusiju o kandidatskoj listi. Broj kandidata je tolik koliko se bira članova za forum. Jedan delegat predlaže još jednog (člana) kandidata. Predsjedavajući se tome protivi, jer bi taj prijedlog navodno izmijenio strukturu članstva. Drugi delegat, shodno objašnjenu, predlaže kandidata umjesto jednoga sa liste. I tome prijedlogu se našlo »uvjerljivo« obrazloženje. Ostali delegati su o tome međusobno šaputali (intimne reakcije). Treći predlagatelj se nije nudio, što je sasvim razumljivo. U ovakvoj atmosferi bilo bi bezuspješno te pojave kritikovati, jer bi to bez potiskešća netko diskvalificirao. Kod toga postoji jedino mogućnost u timnog reagiranja.

DVOJLICNOST RADI BOLJEG PROSPERITETA

Postoji više uzroka tim anomalijama. Negdje su oni u predrasudama da radni ljudi ne mogu procijeniti tko je u njihovoj sredini najbolji (jer nemaju kartotičnu evidenciju o svakom pojedincu). Na drugim mjestima demokratsko konstituiranje nekog foruma moglo bi učiniti da njegov sastav ne bude po volji nekog pojedinca, koji u stvari misle u ime foruma. Međutim, ti isti se zalažu na ostalim mjestima za otvoreni izbor predstavnika, te ih ne smeta da li će takav izbor biti mimo određenih kriterija. To je razumljivo, jer se na tim mjestima ne tangira situacija birokrata. Ovakva nedosljednost u provedbi društvenih mjerila i principa ima za posljedicu stvaranje grupe, familijarnosti, zatvaranja u određene okvire, a na drugoj strani pasivizaciju radnih ljudi. To nanosi štetu svakoj zajednici, a posebno onoj koja je zasnovana na društvenom samoupravljanju.

Pojedinci koji obilato koriste demokratske oblike na štetu radnog čovjeka i društvene imovine, prema tome, mogu se onemogućiti u »samovoljnom upravljanju« jedino putem disciplinskih i krivičnih sankcija, jer su potpuno imuni na moralne norme. »Višestruke su negativne posljedice po društvo koje sobom nosi ova pojava. Ako je tačno da ljudi s više lica prosperiraju i da to čine radi prosperiteta, onda to ima ogroman utjecaj na moralni profil ljudi. Ako postoje odnosi u kojima radi boljeg prosperiteta postaju dvojni, onda će ih sve više biti razvoj samoupravne.

Ne bi se lako mogli nabrojiti svi oni faktori koji pogoduju ovaj pojavu. Mišljenja smo da sve te loše manifestacije ne bi trebalo pripisivati samo bezskrupulznim pojedincima. Dio odgovornosti za to snose i upravljači. Djelovanje i aktivnost samoupravnih organa po svome sadržaju i oblicima rada su mladi društveni organizam. On se ne može gledati samo sa pozicija produbljavanja demokratskih i ekonomskih prava, već i kao proširenje obaveza i dužnosti pojedinca prema zajedničkim poslovima. Ljudima je svojstveno da mnogo neskomornije govore o ovlaštenjima nego o obvezama. Prema tome, ne bismo mogli ni mimoći i tretman devijacija u samoupravnoj praksi, gdje se gotovo sve anahronizme pripisuje samovolji pojedinaca. Takva jednostrana analiza i kritika pojava ne daje veliki prilog oticanju stvarnih uzroka koji ometaju brži razvoj samoupravne.

OBRAZOVANJE — KAO DOBAR LIJEK

U tome bismo prvenstveno istakli pitanje šireg sagledavanja potreba za osposobljavanjem upravljača a svoju funkciju. Upravni organi nisu tijela u kojima se samo glasa o pojedinim prijedozima. Svaka odluka, opći akt, zaključak, itd. nastaju u okviru utvrđenih ekonomskih, tehnoloških, radnih i ostalih odnosa. Da bi se predstavnici u tim tijelima, odnosno svim radnim ljudima na svojim zborovima mogli izjašnjavati, a tako i odlučivati, potrebno je da kompleksno sagledaju strukturu svoje radne zajednice (i ne samo nje). Ta činjenica je izazvala prijeku potrebu za osnivanjem radničkih sveučilišta, dopunske škole, seminar i tečajeva. Pojedine radne organizacije same organiziraju obrazovanje i usavršavanje radnika. Negdje se to predviđa samo za članove organa upravljanja. Statistike i analize pokazuju da u tim sredinama manje dolazi do iračaja samovolja i neodgovornost. I poređ tog, ovi oblici obrazovanja upravljača ne koriste se u dovoljnoj mjeri. Jedan od razloga, možda i pre-sudan, jest to što ovakvo obrazovanje ne daje formalne kvalifikacije za napredovanje u struci. Ovakav stav ne bi se moglo ničim pravdati, jer znanje se ne stiče radi reklamiranja. Šira teoretska saznanja mogu samo učiniti sigurnijim svaki pristup praktičnim problemima, rasvjetiti njegovu suštinu i omogućiti efikasnije rješavanje. Ovaj zahtjev se sve izrazitije i konkretnije postavlja pred radne ljudе.

Društvo postavlja prema pojedincu u tom pogledu određene obaveze (među ostalim i preko normi iz radnog zakonodavstva) u pravcu permanentnog usavršavanja. Ovo, razumljivo, ne bi trebalo shvaćati kao neki zakonski imperativ u klasičnom smislu, tako da se svakom mora obrazovati, kao što svaki sposoban građanin mora da ide na odsluženje vojnog roka. To bi u stvari bio osnovni uvjet za preuzimanje većih obaveza i dužnosti pojedinaca u društvu. Time će postepeno ne stajati razni misteriji kojima birokrata obavljaju pojedine društvene zadatke i principe, razne zakulisne igre, uloge »trojki«, »četvorki«, »petorki« i tako redom. Preko tega se postiže odredena supstitucija; umjesto klanjanja autoriteta, klanjanje se činjenicama. Nepoznavanje ili nedovoljno poznavanje činjenica uvijek ide u prilog onoga tko vodi igru, odnosno onoga tko ima izvjesni monopol. Zato su birokrati nepogodni građani sa većom političkom, kulturnom, stručnom i teoretskom naobrazbom i nerado ih vide u svom krugu i organima u kojima djeluju. Jer, njihovo prisustvo može lakše razotkriti improvizaciju, nedosljednost, parafraziranje i sve ona iza čega se skrivaju.

MLADI I »VISOKA TAKTIKA«

Oni radnici, pogotovo mlađi, koji nekompromisno prihvataju samoupravljanje, kao najmorski državni odnos, najčešće dolaze u konflikte sa rutinarnim službenicima koji teško napuštaju stare navike. Zato se takve radnike od njihove strane proglašava »teoretičarima«, koji nemaju veze s praksom. Kod toga je ipak tačno da nemaju veze s praksom koja je nemoralna, koja nameće »visoki stepen takitiziranja«. A »visoka taktika« je prvi korak k stvaranju podvojene ličnosti. Ipak »taktičari« mogu najmanje prosperirati u samoupravljanju, jer tu nema misterija, vjerovanja u nevidljive stvari, standardnih fraza i mitova. Tu blef i homo duplex postaju predmet ismijavanja. Samoupravljanju će ipak još trebati vremena da se potpuno osloboodi »taktičara«, koji se ponegdje vrlo vješto skrivači u svojih rezervištim, netko tu netko tamo. Bez obzira na ambijent štimunzi i raspoloženja bili su uglavnom jednaci. Boris Kale

KAKO SE ŠTO SHVAĆA

RO- TA- CI- JA

»Ipak se okreće! — ponovo je usklinkuo, prije nego je pošao na lomaču. Giordano Bruno, je tako postao žrtveni nauke. »Ipak sam rotiran! — ponovo je rekao na sastanku, prije nego je pošao na višu funkciju. Gavran Gavranović je tako postao žrtva demokracije. Ovaj naš život pun je žrtava. Uspinjemo se, dižemo i padamo. Zar je malo to što se žemlja rotira, neutroni i protoni oko atomske jezgre, što se okreće umjetni i prirodi sateliti? I evo ti ga na, i naš Ustav »izmislio« rotaciju. Od ovoga pustog gibanja i vrtenja sve više ljudi pati od glavobolje. Sva je sreća što se naša demokracija okreće samo svake četvrtve godine, odnosno svake druge. »Dobro su učinili« što su pred 366 godina na rimskom trgu spaliли onog »muđarišu« Bruna. Možda je i on za sve ovo danas krv? A koliko će tebi žrtva, ako mnogi funkcioneri budu imali njegovu ustrajnost, pa ukoliko ih demokracija ne bude htjela rotirati, da započnu vlastito spajljanje u svojim hoteljama radi idealâ i principa. Da, idealni su velika stvar. Oni žive i poslije smrti.

Gavran Gavranović je već počeo razmišljati o tome kakva će ga sreća pratiti za četiri godine. Na zidu svoje sobe napisao je veliki četvrogodišnji kalendar. Slike večeri pred spavanje prekrivi jedan datum. Slični kalendari postoje u vojski, samo s tom razlikom što to križanje jedne rastuće, a druge veseli. Zbog glavobolje vrlo kasno zaspje. Ali, čim zadrijeva, navrini snovi...

... Sjedi za svojim stolom u kancelariji. Prilazi mu neka nepoznata, krupna osoba. Zastane pred vrati. Gavran napre uši, buljeći u ruku od vrata. Tišina. Uhvati ga čudan strah, koji prostruji kroz njega kao hladni polarni vjetar. Nepoznati zatim progovori: »Druže, tvore je vrijeme isteklo!« U tom času Gavranović iskoči iz kreveta, pogleda oko sebe i shvati da je to ipak bio samo san. Prođe ga mučnina, a na licu mu jedna crta pokaže osmijeh.

Tamo gdje vješti trgovci drže monopol u podjeli zaduženja rotacija se još zove »vrvzino kolo«: ljevi na desno, desni na levo, sjasi Janko da užaže Marko... Ali, i Gavran i Janko i Marko lijevo pričaju o rotaciji, divota ih je slušati. Svoj govor su zaključili ovim riječima:

»Sustina ovog pitanja je u tome da je rotaciju ipak najvažnije pravilno shvatiti.«

— Kilogram kruha, molim — pita potrošač u pekarni.
— Izvolite — ponudi prodavačica.
— Ali, oprostite, kruh vam je stari.
— Hm — nasmiješi se prodavačica. — Pa, eto, i vi ga plaćate starim dinarima.

Prema logici prodavačice kruha, netko vam može podmetnuti i staru voznu kartu, stare cipele... i to samo zbog toga što ne raspolaže dovoljnim količinama novih dinara.

Ili još jedan »štos«: — Jao, burazeru, da je prvoga primiti staru plaću u novim dinarima! — uzdiše prijatelj prijatelja.

— Pa primi ćeš je, valjda? — kaže ovaj.

— Da, ali bez decimala. Hoću reći: istu sumu, cifru, isti broj, razumješ li, a u novim novčanicama. Recimo: ako sam prošli mjesec primio 60.000 starih da idućeg prvi primim 60.000 novih. To sam mislio.

— A bili ti otisao malo kod psihijatra, a? — zlobno će prijatelj. Imam utisak da ti je prijeko potreban.

Jao, mila moja majko, kad bi se tako moglo! Gdje bi nam bio kraj?

Naš bi standard propao oblaku.

Ipak, i ovako je dobro.

Neeće nam trebatи nositi posebnu korpu za novac a posebnu za novčanice kad budemo išli na tržnicu ili trgovinu. Ako mi je prije trebalo 20.000 za džeparac, sada mi je dovoljno 200 dinara. Smjestio to u džepicu ispod kaisa i trošim racionalno: 3 dinara za cigarete, 15 para šibice, 70 para kafa, dinar i 20 para novine; sve skupa oko 5 dinara ili preciznije: 5 dinara i 5 para dnevno. Uz neke nepredviđene troškove dođe nekako na 200 dinara mjesечно.

Oni koji imaju tolike osobne dohotke, jasno, neće imati džeparca i svršen račun. A oni koji mogu više odvojiti na stavku »džeparac« tako neće imati problema. Oni ih, zapravo, nisu imali ni do sada. Opet: savršen račun!

Što se tiče računa, bit će tu: povuci-potegni. Najtanji kraj povuci će oni koji su zaboravili računjanje decimalama ili ih nisu imali prilike načiti u večernjim školama. Neće se bolje provesti ni oni koji su naučili trošiti u izobilju, pa će im se mali, ali vredniji dinar — činiti manjim nego što njihova velika nogu i položaj u društvu zahtijeva.

Da vam pravo kažem, za takve me nije ni briga. Jer, nikad nisam mario za manjinu.

Na žalost: pst... o njima uvijek sve najbolje.

N. Marinković

NIKICA MARINKOVIĆ NOVI DINAR U ŠIBENIKU PRVE (NE) ZGODE

mo. Sličan je kao i njegov prethodnik, samo što više vrijedi: za sto puta. Jeste li shvatili: za 100 (i slovinama: sto put!)!

Moja žena, na primjer, prvi dan upoznavanja s novim novčanicama to nije shvatila.

— Daj mi, ženo — rekoh — 10 dinara. Moj džeparac sam popio kroz novogodišnje praznike.

— Nemam sitnih — reče žena. Uzmi 100 dinara u mom novčaniku.

— Odakle ti 100 dinara? — pitam je u čudu i strahu.

— Kako, odakle mi? — zinu ona od čuda.

I tako se natezasmo dok nije shvatila da sam joj, u stvari, tražio 10 novih dinara.

Oko novog i starog dinara bilo je i drugih (ne) zgoda. Kao ova, na primjer:

Dinara je obilno zasuta snijegom. Zima, zima, e pa šta je... Bijeli se planina kao varenika ili mantil medicinske sestre. Među visokim snježnim pokrivačem jedino oaze tamnih mrlja

HOĆE LI NAS PUTNICI MIMOIĆI

NOVI UVJETI PRIVREDIVANJA STAVLJAJU U OVOJ GODINI TURIZAM NA PRVO MJESTO U OSTVARIVANJU DEVIZNOG PRILIVA IZ TAKOZVANOG NEROBNOG DIJELA RAZMJENE SA INOZEMSTVOM. SASVIM JE, DAKLE, RAZUMLJIVO DA ČEMO SE I MI OVDJE »NA TERENU« MORATI NAJOZBILJNIE POZABAVITI TIM PITANJEM, KOJE VEC SADA KUCA NA VRATA. ISTINA, GOVORILI smo TO I NA POČETKU PROSLIH GODINA I NA POČETKU PROSLIH GODINE, PA IPAK JE NIŽ PROPUSTA OSTALO. OVE GODINE IMAMO DVA NOVA FAKTORA KOJI ĆE IMATI ODRAZU I NA TURIZAM: PRIVREDNU REFORMU I DOVRŠENJE MOSTA PREKO ŠIBENSKOG ZALJEVA.

Nije jednom istaknuto da će se završetkom mosta Šibenik naći u nepovoljnijem položaju, možda više nego ikada do sada. Ističano je i to da čemo se morati boriti kako da »svratimo« turiste s magistrale u Šibenik, da ih ona ne »odnesе« suviše daleko. Ima mnogo načina i mnoga problema u vezi s tim. Njihovo pravovremeno i makar postupno rješavanje pomoglo bi da u vrijeme kada to bude najosjetljivije — ne vršimo nikakve improvizacije.

Mnoga transportna poduzeća već su izradila svoje redove vožnje za sljedeću sezonu, oredili broj linija i njihove trase. Očekuje se da će broj putnika na autobusima u sezoni biti velik, bez obzira na ukidanje karte K-15. Za Šibenik je sada važno ovo: kako što više takvih turista u grad kada magistrala prolazi »oko« i kada su neka autotransportna poduzeća već najavila da će Šibenik izostati iz svoga programa važnih stanica?

Zašto? Zato što su putovanja skupa i što putnici žele da se sada voze u ne pretpričani autobusima, već u udobnim i brzim, sa što manje stanicama i stajališta, osobito kad su u pitanju duge relacije, a njih će zaista biti mnogo. Ulazak u Šibenik, s druge strane, bit će kompliciran i oduzimat će dosta vremena, sve dotele dok se auto-

busna stanica nalazi na sadašnjem mjestu. To je pitanje sigurno jedno od onih koja se »povlače«, čitav niz godina. Kompromisno rješenje, koje se sastojalo u adaptaciji stare autobusne stanice uz utrošak od 8 milijuna dinara, više ne odgovara zahtjevima. Trebalo je još prije misliti na jedno trajno rješenje. U šibenskom »Autotransportu« bili su voljni da se do maksimum angažiraju i da preuzmu određene obaveze u pogledu izgradnje jedne suvremenе i dobro locirane autobusne stanice. Kombinacija s prostorom gdje se ona sada nalazi i uklanjanje starog lučkog skladišta, ne dolaze više u obzir. Ostaje da se razmislja o tome kako da se podigne autobusna stanica u blizini magistrale, a da opet ne bude daleko od grada. Subičevac je za to najpovoljnije mjesto, iako ne i jedino. Kako bi to trebalo izvesti, stručnjaci sigurno znaju. Uz autobusnu stanicu trebalo bi da budu i drugi neophodni objekti. Putnike bi s toga mjestu u grad mogao prevoziti manji autobus. Šibenik bi tako imao bolju, bržu i prikladniju autobusnu vezu, a rasteretio bi se i saobraćaj kroz grad.

Naravno to može izgledati suvišno, ako se zna da nije lako doći ni do minimalnih sredstava. Međutim, neke mogućnosti ipak postoje, pa tu zamisao ne bi trebalo odbaciti i ostaviti je da čeka »pojednije prilike«. Dakle, nešto bi trebalo otpočeti, makar i postepeno, ali s najoruđom da se to pitanje konačno uredi. Ove godine to sigurno neće biti. No, baš čemo tada vidjeti koliko nova autobusna stanica nedostaje. Ne bi trebalo da dode do toga da autobusi iskrcaju svoje putnike na magistrali, pa neka se ovi kasnije samo misle kako će u grad, ili da jednostavno odlaze dalje...

J. C.

NOVA PRODAVAONICA U MURTERU

Pekarsko poduzeće »Danilo Štampalija« iz Zadra otvorit će do početka turističke sezone u Murteru prodavanicom kruha, pečiva i mljevaka. Ta će se radnja nalaziti u prizemlju privatne stambene zgrade na Hramini, a radovi na njenu uređenju već su otvoreni. To poduzeće ima sada u Murteru prodavanicu u neprilaknoj maloj prostoru. (OJ)

Spomenik i u Murteru

Uskoro će u Murteru biti otkriven spomenik Murteranima koji su tokom četvrtogodišnje borbe protiv okupatora uzidali svoje živote u temelje nove Jugoslavije. Radovi na podizanju spomenika su u toku. Izgrađeno je postolje za spomenik, a sada se radi na uređenju okoliša.

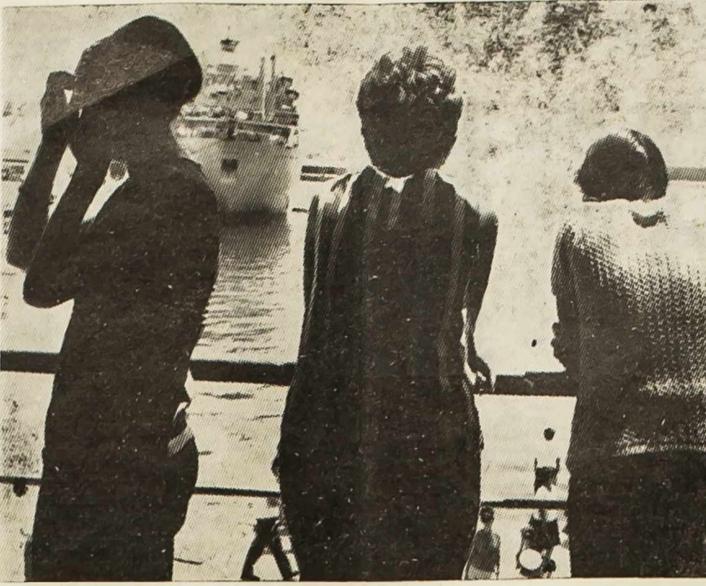
Spomenik će biti podignut u centru mjesta — na Rudini. Za njegovu izgradnju bit će utrošeno oko 5 milijuna dinara. Inicijativu za podizanje spomenika palim borcima dali su pred dvije godine Murterani koji žive u Zadru i Splitu, a svestrano su je podržali stanovnici Murtera. Sredstva su prikupljena od mještana. Neki su dali i po dvadeset tisuća dinara.

Dan vedar i hladan, s burom »Dinarkom« u zapućku. A ta zakašnjava bura raznosi pijesak i slanost morskih kapljica po krošnjama starih borova koji su, baš ovih dana, postali kamen spoticanja za uvijek složne mještane. Naime, spor se vodi oko toga da li predio Jamina, zasaden borovima, isparcelirati za gradnju novih kuća, ili pak ostaviti Jaminu u starom obliku, onako djevičansku, kao neku vrst rekreativnog parka, da, kako se to slikovito izrazio jedan maleni seljak, i ubuduće ostane dišni organ sela. No, kako god se to sporno pitanje riješilo, ostaje činjenica da jedan dio mještana nema gdje podizati nove kuće (osim možda negdje u zaledu izvan domaća ceste i pristanista, tj. svoga malog centra). A treba znati da se posljednjih deset godina u Zatonu više podiglo novih ribarica nego u predočnjih 50 godina. I nije tu samo pitanje kvantiteta, već svaka nova kuća u kvalitativnom pogledu predstavlja mnogo više od tipične stare seljačke kuće, kako po svome rasporedu prostorija, tako i po količini uloženih finansijskih sredstava, nabavkom namještaja, frizerica, radio i ostalih kućanskih aparata. Tako je tvornički dinar, dopunjeno dinarom poljoprivrede, izvršio pravi preporod u komunaljama ovog sela.

REFERUNDUM

Na zboru birača referendumom je odlučeno koliko dnevnicu pojedinac od 18 do 60 godina starosti ima dati, kao svoj doprinos u fond za izgradnju nove ceste, a koliko pojedina obitelj noćvanih priloga shodno svojim materijalnim mogućnostima. No, poznavajući zanos ovih ljudi, zanos za kolektivnom akcijom, nije iznenadilo završna rječ referenduma, a to je rječ usmjerenja na poduhvat koji ohraňuje. Mada 10 nadnica za svakoga punoljetnog muškarca i do 10.000 dinara po obitelji godišnje ne predstavljaju neku izuzetnu žrtvu, taj podatok ipak govori, protumačen jezikom činjenica, što je sve »običan« čovjek spreman doprinjeti svome dolnjem usponu. Štoviše, treba istaći da se ova akcija, ova mala bitka, vodila istovremeno sa jednom drugom radnom akcijom, akcijom oko kopanja rupa i postavljanja elektro-stupova do novog vodovoda udaljena 3 — 4 kilometra od sela, negdje na medju vodičkog i zatonskog terena. I trebalo je samo vidjeti kakvin su žarom ljudi i žene, starci i omladina odlazili na radne akcije, uz pjesme i pod razvijenim zastavama, da bi se dobila približna slika kolektivne i stvaralačke svijesti ovih ljudi, spremnih da se uhvate u koštarac sa surovošću. Žene, već u poodmaklim godinama, na glavama su nosile vreće cementa, starci su zabiljali krampone u tvrde litice, služeći tako ličnim primjerom ostalima koji su ih slijedili.

Tako je, pod snažnim i složnim pesnicama ljudi, uz prasak mina i lomljavu kameni gromadu prva faza bitke bila dobivena a prva traka nove ceste postala prohodna. Spajanje s magistralom, u blizini mosta koji se podiže preko Šibenskog kanala, u bliskoj budućnosti postat će stvarnost, jer mještani ni u kom slučaju neće stati na pola puta. Pa ipak, treba napomenuti da je moralna podrška od strane nadležnih mogla biti bolja.

Na pragu čvrstog DINARA

NOVI TEČAJ DINARA PREMA DOLARU (SAD) ODREĐEN JE U VRIJEDNOSTI 12,5 DINARA ZA JEDAN DOLAR, S TIM DA JEDAN NOVI DINAR VRIJEDI KOLIKO 71,09368 MILIGRAMA ČISTOG ZLATA. PRVIH GODINA NAKON RATA OBRAĆUN S INOZEMSTVOM VRSIO SE NA BAZI ZLATA, PRI ČEMU JE JEDAN DINAR BIO JEDNAK 17,7734 MILIGRAMA ČISTOG ZLATA ILI 50 DINARA JEDAN DOLAR (SAD). KOLICINA ZLATA U ODНОСУ NA JEDAN DINAR POSTEPENO JE PADALA PA JE VEC 1951. GODINE IZNOSILA 2,9622 MILIGRAMA ČISTOG ZLATA. KASNIJE JE OVAJ OMJER BIO JOŠ NEPOVOLJNIJI ZA DINAR. SADASNI KURS ĆE MU, MEĐUTIM, OMOGUĆITI DA SE UVRSTI MEDU KONVERTIBILNE VALUTE (»ČVRSTE VALUTE«)

Nova godina donijela nam je na području privredne reforme već nekoliko mjeseci očekivani novitet. Puštena je u opticaj prva količina novčanica novih dinara. Radi se o kvalitativnoj promjeni koja će imati daleko posljedice za našu privrednu. Putnike bi s toga mjestu u grad mogao prevoziti manji autobus. Šibenik bi tako imao bolju, bržu i prikladniju autobusnu vezu, a rasteretio bi se i saobraćaj kroz grad.

Naravno to može izgledati suvišno, ako se zna da nije lako doći ni do minimalnih sredstava. Međutim, neke mogućnosti ipak postoje, pa tu zamisao ne bi trebalo odbaciti i ostaviti je da čeka »pojednije prilike«. Dakle, nešto bi trebalo otpočeti, makar i postepeno, ali s najoruđom da se to pitanje konačno uredi. Ove godine to sigurno neće biti. No, baš čemo tada vidjeti koliko nova autobusna stanica nedostaje. Ne bi trebalo da dode do toga da autobusi iskrcaju svoje putnike na magistrali, pa neka se ovi kasnije samo misle kako će u grad, ili da jednostavno odlaze dalje...

Da bi dinar dobio svoju novu vrijednost, nije bilo dovoljno izvršiti samo izmjenu novčanica i kazati da od sada sto starih dinara vrijedi koliko jedan novi. Zapravo, već do te izmjene ne bi moglo ni doći da mislu u privredi u posljednjih pola godine učinjeni oni važni zahvati koji teže njenoj stabilnosti i daljnjem realnom rastu.

U novim uvjetima privredivanja robno novčanu odnosi treba je moguće više da se usklade. Pri tome novi odnos dinara na međunarodnom tržištu treba da odigra izuzetno važnu ulogu: da se osigura njegova stabilnost i mogućnost slobodnog pretvaraњa u druga platežna sredstva. Drugim riječima, da se postigne konvertibilnost dinara. Valja kazati da se radi o postupnom procesu koji je zavisan od ukupnog rasta privredne proizvodnje, intenziviranja međunarodne razmjene, stvaranja deviznih rezervi itd. Danas u svijetu nema mnogo konvertibilnih valuta. Poslije II svjetskog rata njihov broj je osjetno smanjen, osobito kao posljedica inflacionističkog pritiska u mnogim zemljama. Slična je stvarila i kod nas. Nagla poslijerat

na izgradnja, obimni javni radovi, vrtnoglavno penjanje investicija, naglo povećanje uvoza, dovelo je do toga da je stopa porasta količine optičica novca rasla brže nego materijalna proizvodnja, što je podsticalo ironijski već postojići inflacija. Obimnost i liberalizacija kredita još je više pridonijela takvoj situaciji.

Danas su naše težnje usmjerene k tome da se sve ove, po nekad neminovne, popratne pojave naglog privrednog razvitka svedu u realne okvire i da se, što je osobito važno, končno oko 15 ili 16 posto ukupne proizvodnje. To je vrlo mali postotak i trebat će svakako postići da on premaši 20 posto njena produkta.

U poljoprivredi, opet, stvari stoje nešto drugačije. Potreban je veliki organizacioni napor i veće djelovanje svjesnog faktora da i ova privredna granica dade svoj puni doprinos uravnoteženoj robnoj razmjeni sa inozemstvom. Treba imati na umu da bi u rukama zajednice bilo oko 300 milijuna dolara više kad bismo se oslobodili uvoza pšenice, a proizvodnju kukuruza povećali samo za 2 milijuna tona. To nije tako veliki zadatak, s obzirom na

Murterska kronika

U Murteru danas ima 247 radio-aparata. To je za 240 radio-prijemnika više nego na početku 1956. godine. Na svakih osam Murterana otpada po jedan radio-aparat, a jedan televizijski prijemnik dolazi na 156 stanovnika mjeseta kraj Slavice. Trinaest murterskih obitelji, naime, posjeduju televizor.

Najstariji stanovnik Murtera je Ljubo Lovrić, koji je navršio 93 godine života. Od prethodne godine žena najstarija je Šimica Jelić. Ona je 5 godina mlađa od Ljube Lovrića.

Murterani su prošle godine proizveli oko 8 vagona ulja.

To je veoma mala količina,

jer kad je urod maslina dobar

u Murteru se proizvede oko 40 vagona ulja. Čitav prošlogodišnji urod maslina prerađen je u toku prosinca.

O. G.

TURISTI IPAK TROSE

U Murteru je prošle godine zabilježen rekordan turistički promet. Mjesto kraj Slavice lani je posjetio oko 14.000 gostiju, od čega oko 1.500 stranaca. Turisti su u Murteru ostvarili oko 140.000 noćenja. Najviše u srpnju je posjetilo oko 14.000 gostiju, noćenja. Turisti su u Murteru potrošili oko 300 milijuna dinara, što je za oko 50 posto više nego tokom 1964. godine. O.J.

DINARA

trošne i učvršćenje same valute.

Industrija će se u ovim uvjetima još više orijentirati na svjetsko tržište bez bojazni od stagnacije. Ona sada na svjetskom tržištu plasira nešto oko 15 ili 16 posto ukupne proizvodnje. To je vrlo mali postotak i trebat će svakako postići da on premaši 20 posto njena produkta.

U poljoprivredi, opet, stvari stoje nešto drugačije. Potreban je veliki organizacioni napor i veće djelovanje svjesnog faktora da i ova privredna granica dade svoj puni doprinos uravnoteženoj robnoj razmjeni sa inozemstvom. Treba imati na umu da bi u rukama zajednice bilo oko 300 milijuna dolara više kad bismo se oslobodili uvoza pšenice, a proizvodnju kukuruza povećali samo za 2 milijuna tona. To nije tako veliki zadatak, s obzirom na

ogromne potencijalne mogućnosti, da ga ne bismo mogli ostvariti za dvije do tri godine.

Sve ove mjere, uz još intenzivnija nastojanja u deviznom prilivu iz tzv. nerobnog dijela razmjene, omogućit će stvaranje značajnih deviznih rezervi. Treba znati da od toga nerobnog dijela ostvarujemo godišnje oko 300 milijuna dolara neto-deviznog priliva. Od toga na prihode od turizma otpada 100 milijuna dolara. U slijedećih nekoliko godina baš je tu moguće postići veliko povećanje. Sve će to urođiti rezultatom da se postigne ravnoteža tekucih robnih razmjene, čiji je deficit svake godine iznosi više od 300 milijuna dolara i koji se morao pokrivali baš iz nerobnog dijela razmjene.

Svi su, dakle, uvjeti da ove mijere omoguće konvertibilnost dinara i da ga uvrste među tzv. »čvrste« valute u svijetu.

J. Čelar

DRUGI SNIJEG

U ponedjeljak ujutro, 10. siječnja 1966. godine, pao je u Šibeniku drugi snijeg ove zime. Dok je prvi snijeg padaо vrlo kratko vrijeme, ne zadržavajući se na

OBAVIJEST

Molimo cijenjene preplatnike, koji još to nisu učinili, da podmire preplatu za prethodnu godinu i da je obnove za ovu godinu.

U naredna dva-tri broja neće biti objavljeni napisi prof. Slavice Grubišića o historiji Šibenika, jer je profesor ovih dana angažiran oko nekih drugih po-

slova značajnih za historiju našeg grada. Pomoćno ćemo ih objavljivati od kraja ovog mjeseca.

ISPRAVAK

Tehničkom greškom objavljen je da je prošli broj »Šibenskog lista« bio 693, iako je vidljivo da je to bio dvobroj, tj. broj 693 i 694.

ŠKOLA KOJA TO NIJE

Začuđuje činjenica da je Zaton ostao danas samo sa četvorazrednom osnovnom školom, iako je poznato da je ovo mjesto, još od vremena Austro-Ugarske monarhije imalo šestorazrednu školu. Zgrada u kojoj se danas vrši nastava nekada je bila namjenski sagradena za ulj

Kao što je našim čitaocima već i poznato, »ŠIBENSKI LIST« je nagradio najbolje literarne sekcije u šibenskim srednjim i osnovnim školama. Literarne družine Gimnazije u Šibeniku i II osnovne škole — čije je priloge poseban žiri proglašio za najbolje u nedavno završenom natjecanju — nagradene su preplatom na »ŠIBENSKI LIST«. Pored toga, u današnjem broju donosimo nove radove članova tih dviju literarnih družina.

Putem do kuće srela sam ljeto

Uputila sam se kući. Sunčeve zrake su plesale najbrži ples. Izgledalo je kao da biraju najljepšu haljinu na kojoj će se zaustaviti.

Ptice su radosno skakutale s grane na granu. Pjesma je odjekivala sa svakog stabla.

Ponekad bi puhnuo lagani povjetarac i zaljuljao male voćkine listiće.

Ljudi bi prošli ulicom brišući znoj sa čela. Kosa im je mokra od znoja put.

Im strši kao u ježu.

Cuje se pjesma radosnih mališana. Čuje se i plač malih derana kojima suze teku poput potoka. Ali sune sve to upija, jer ne želi da itko plače u ljetnim danima.

BISERKA GULIN

Moj grad

Moj grad je Šibenik. Nisam se u njemu rodila, ali se u njemu odgajam i on je moj zavičaj.

Kako je lijep moj grad! Kad ga gledaš s mora, izgleda kao kakav velegrad. Odmah možeš uočiti veliku zgradu naše škole. Smjestila se visoko kao bijeli labud.

U mom gradu ima mnogo škola, osnovnih i srednjih.

Perivoj pruža odmor nama i strancima koji sve više dolaze u naš grad.

Obala nam je lijepo uređena. Odmah s mora pruža se divan pogled na hotel »Jadranski«, općinu i hotel »Krk«.

Na Poljani se nalazi zgrada Narodnog kazališta i Dom Amije.

Mnogi ljudi promatraju šibensku katedralu, jer je ona od velike umjetničke vrijednosti.

Ja jako volim svoj grad. On mi je sa svojim krvima i morem srcu prirastao. Kad se poprem na tvrdavu, pruža mi se divan vidik na čitav grad. Tada i nehotice reknem u sebi: »Lijepi moj grade, kako te volim!«

SANDA RAJKOVIC

Posudena knjiga

Posudena knjiga je ponekad prava sirotica. Jednom prilikom upozorila sam nekog čitaoca:

— Zašto bolje ne čuvaš tu knjigu?

On mi je odgovorio:

— Pa nije moja.

Jeste li ga čuli?

MAJA RAJČIĆ

GIMNAZIJA

RASTANAK

Čovjek je ostao sam, na ulicama plavih neonova, ostao je potpuno sam, zamišljen, bez ikoga. Ona je otišla nekuda u svitanje, da povratku dade beznađe, otišla je da se vrati zaboravu, onom gorkom sjećanju u sutoru. Ostao je sam, na ulici, da samočuo dijeli s tamom, da suzama da put bespriječora, jer molio je oproštaj sa tihim, nježnim glasom.

JAGODA BUMBER

MELANHOLIJA

Kada sam tužna i volim grane, često me ljube mnoge sanje. Vizije zlatne, odakle lete i kome nose biserne suze? Kada sam sama i poznam rosu, mirise čežnje naslućujem. Sjeta me zeli i tuga zove, kome da kažem da to volim?

RADOJKA GARBOVAC

DOKLE ĆE?
Doeće ovo glupo susretanje po uglovima, uzudni dani i nemirne noći?
Doeće ovo lutanje istim stazama i čanje nečeg što možda neće doći?

Kada će prestati ulice nazivati me skitnicom?
Kad će moći zajedno gledati zvijezde s djevojčicom plavih očiju?

ZORAN SIMAC

SUSRET

Krak, jedini, posljednji susret.
Glala sam kako latice modrog cvijeta
u povrat.
Stila sam dugo
sa
u noći.
Læ
ice trenutačne čežnje
pre su u bol.

ANA ĐURIC

BEZ LJUBAVI

Izbila sam tvoje oči i ljubav.
Trm ih,
iažnam
da ostati pusta maglena luka
kôsamo vjetar posjećuje
i ču se pretvoriti u hladan kamen
naji će slijetati izmučeni galebovi.

SANENKA MAGAZIN

RAZOČARANJE

U lutanjima me zaustavlje prve sive sjenke sutona. Rukom pokrih oči da ne vidim umiranje ljetnog dana i let ptice što ne dopjeva svoju pjesmu.

Jecam i slušam istinu što se nastanila u mom srcu

na kraju ovog ljeta
kad moje sanje iščezavaju među sivim sjenkama sutona.

ZORA MIKULIĆIN

RODENDAN

Povratiti će se ptice u svoja stara gnezda, vratiti će se kiše u more s jekom što odzvanja među stijenama. Povratiti će se lišće očaju crnoga grana, ali bez mojih dječjih koraka.

JAGODA BUMBER

ČEKANJE

Stojim uz more.
Sama.
Da li želim
da se u večernjem sutoru pojaviš iz rosnog vinograda, da me uzmeš za ruku
i da trčimo pješčanom obalom
poput dvoje djece?
Samota ne bi bila moja siva pratnja.
Znam da nikada neće doći.
Već čujem sirenu tvog broda
što te odvodi na beskrainu pučinu.
Ali, ja te još uvijek čekam.

VANJA ZANINOVIC

LIPA

S proljeća, kad ozeleni,
ne znam: živim li ja u njenu lišcu,
ili ona u meni.

S jeseni kap poneka
od njene tuge u mene kane,
zato me hvata sjeta neka
kad joj pogledam gole grane.

ZORAN SIMAC

To je prvi put da se jedna grupa od sedam maturanata (dvojica nisu bila prisutna našem susretu) javila za mornaričku akademiju.

Privukli su ih, kažu, veoma povoljni uvjeti školovanja. Istina, i to, ti uvjeti, učinit će da zavole svoj poziv. A već sada, na početku oni su njime oduševljeni. Nasmijani su, vedri, veseli i ozbiljni. Držanje im se, vidimo, mijenja. Prestaju biti učenici i pomalo postaju pravi vojnici. Nisu usiljeni. Imo još dosta dječačkog na njihovim licima, ali način na koji pričaju o drugarstvu i svome radu, pokazuje u njima transformaciju u ljudi u kojima se razvija odgovornost i upornost. Te dvije komponente toliko značajne za njih kao buduće starještine.

Prve teškoće su dobro savladali. Prilagođavanje je možda bilo ono najteže. Brza dinamika rada, tačni rasporedi, disciplina, učenje, obuka, mnogo novih lica. U svemu tome snali su se brzo i završili prvi semestar školovanja sa vrlo dobrim uspjehom i došli na prvi dopust. Mogu biti zadovoljni. A to i jesu. Uspjeli njihov, uspjeli je i onih koji su ih pripremali u Gimnaziji za njihov sadašnji životni put.

»Svi smo zadovoljni ovim izborom«, rekli su nam, »imamo sve što trebamo. Dosta radimo, ali dosta ćemo i postići.«

»Naša škola je u rangu prvog stupnja fakulteta. Njenim završetkom bit će nam omogućeno, ako želimo, da nastavimo studij uz dobre perspektive.«

»Drago nam je što smo ponovo ovdje, što vidimo opet naše nastavnike i profesore, naše mlađe kolege i druge s kojima smo proveli više godina. To su nezaboravni utisci i toga ćemo se dugo sjećati.«

»Još je dugoo do kraja. Još mnogo treba da učimo, da upoznamo i more. Svaki novi korak očekujemo s nestreljenjem.«

I u ovim kratkim izjavama bili su nestreljeni. Kad su izšli pred zgradu Gimnazije, pogled im se na trenutak zaustavio u daljini, tamo preko Kanala. Na one otoke i na ono modro more.

A zatim su pojurili niz stepenice uz nasmijano i glasno »Dovidenja!«

J. Č.

PET
MLADIH
VODNIKA

Pet mladih ljudi s kojima smo se ovih dana sastali u šibenskoj Gimnaziji — mogu zaista kazati da se život oko njih brzo mijenja. Jer, još prije nekoliko mjeseci bili su gimnazijalci — maturanti, izmješani među stotinama svojih vršnjaka koji su u jesen prošle godine polagali ispit zrelosti. Sada su opet prošetali hodnicima ove »svome kuće«, ali u novim modernim uniformama kao pitomci Mornaričko-tehničke akademije.

Kad su nam se predstavljali, već po vojničkim propisima, stavljali su pred svoja imena s narocićim naglaskom: »Pitomac — razvodnik...«

Milan Manojlović, Milan Miličević, Ante Brešan, Marko Marić i Pavel Cukrov završili su maturu s vrlo dobrim uspjehom. Njihova stremljenja nisu još sasvim jasno bila ocrta. Trebalo je da o svojoj budućnosti tek počnu razmišljati. Ali kod ovih mladih ljudi sve ide hitro, dinamično. Ovako, kako i živeti oko njih. Pročitali su natječaj Akademije i odluka je bila donijeta. Ne bez razmišljanja, a ni s kolebanjem. I — bili su primljeni.

III OSNOVNA ŠKOLA

ŠETNJA KROZ GRAD

Noć je. Gradske ulice su utonule u san. Tiki noćni povjetarac miluje ulice unorne od ljudskih koraka. Prolaznici su već rijetki. Čuje se samo tihu šuštanju lišća.

Poneki prozor još svjetli kao da stražari u noći. Ulične svjetiljke žimiraju i šire oko sebe svjetli krug. Nečiji koraci poremete načas san te blage i mirne noći. A onda, onda opet mir osvoji ulice i tama zavlada gradom koji duboko spava.

ŽELJKO PERAN

VIDJELA JE...

Došli su ujutro. Lupali su na vrata. Trnci su joj prolazili tijelom dok je jurila prema sinovljevoj sobi. »Bježi!« — povikala je. »Dolaze po tebe.«

I sin je znao da dolaze po njega, ali bježati se nije imalo gdje. Svugdje su bili oni.

Čula je kako se dolje s treskom otvaraju vrata, kako upadaju unutra kao psi koji gone divljač. Bat čizama čuo se sve jače.

— Bježi! — kriknula je.

Vratu sobe se otvoriše. Na njima su bili oni sa puškama uperenim u njega. Pojurila je prema tim cijevima. Oni su je odgurnuli. Pala je. Vidjela je još kako ga odvode i kako joj se još uvijek smiješi.

A možda se smiješio i dok su u njega pucali.

TOMISLAV PETROV

ZAKRŽLJALI BORIĆ

Stojim pokraj jednog borića. Ne znam ni sam zašto baš pored toga, jer ih oko mene ima ljepših i većih, a ovaj je mali i jadan. Žao mi je vidjeti ga onakva mladog, a ostarjelog. Pri vrhu uopće nema grana, već samo nešto pri dnu, a i te su gotovo sasušene.

Oko njega puno polomljenih grana. Tko mu ih je polomio i zašto?

Ne znam, kao što ne znam kako sam mu i ja jednu otkinuo.

TOMISLAV PETROV

NISI ME VIDIO

Među kućama, na pločniku, bio si sam te noći. Ne, nisi me vidio, nisi me ni naslutio.

Niz ulicu bacio si pogled. Promatraš sam te tada, tebe među kućama.

Vjetar je poigravao tvojom kosom, a ti si bio nepomičan.

Sam među visokim kućama. Mokri pločnik milovao je svjetiljke.

A ja sam te voljila. Voljela sam te s oblacima i kišom i s tugom jeseni među visokim kućama.

Ti me nisi opazio, ti me nisi primijetio.

MAJA BALEN

NOČAS TE SANJALA NISAM

Nočas te sanjala nisam, ni tebe ni ljubav. Nočas te sanjala nisam: ni lice ti, ni oči, ni ruke.

Kroz prozor sam gledala nočas veliko smokvino lišće, a cvrčak me pozdravljača sa iglica ogromnog bora.

Nočas te sanjala nisam, ni našla te između želja.

ERIKA BARANOVIC

SREST ĆEMO SE!

Srest ćemo se možda iš jednom u životu. Tad pružiti ću ti ruku ko poznaniku starom, zatajiti ću bol, sjećanja. Bit ću hrabru.

Možda ću ti ipak drhtavim glasom reći: bila sam kriva, bila sam kriva i oprosti na bolu.

Oprosti, ne krivi me više, ponovo me voli. Srest ćemo se, ne smijemo se mimoći, jer što bi ostalo od nas kad se ne bismo povratili, kad ne bismo bili.

TITOVKA SLADOLJEV

Razgovor s trenerom „Šibenika“ Zvonkom Tedlingom

ISTI SASTAV

DANAS POSLIJE PODNE NA STADIONU »RADE KONČARA« POČINJU PRIPREME NOGOMETASA »ŠIBENIKA« ZA PROLJETNI DIO NOGOMETNOG PREDSTVOSTA DRUGE LIGE. S TIM U VEZI RAZGOVARALI SMO S TRENEROM ZVONKOM TEDLINGOM O PLANU PRIPREMA I JOŠ NEKIM PROBLEMIMA NOGOMETNOG SPORTA U ŠIBENIKU. I EVO ŠTO NAM JE ON IZJAVA:

Kako ste planirani pripreme?

— Prvi dio naših priprema zamislili smo da se održe izvan Šibenika. Međutim, zbog poimanjivanja finansijskih sredstava, izgleda da će se ostati u Šibeniku. Iako je lično smatram da bi bilo najbolje ekipu nekolicina dana odvesti izvan grada, da se igrači psihički i kondicijono spremne za prve okršaje u proljetnom dijelu.

Koja ste mesta planirali?

— Bilo je govora o Slanici i još nekim drugim mjestima. Ali u tim mjestima, koja su nam bila najpogodnija, nemaju tople vode i ravnih terena.

Da li se nešto u toku zimskih dana u tim izmjeni?

— Ništa naročito. Svi igrači koji su u jesenskom dijelu prvenstva branili boje kluba, branit će ih i na proljeće. To znači da iz kluba nije nitko otišao i da nam nije nitko stupio.

Kojim onda igračima raspolažete?

— Vratiti: Sirković i Višić, braću: Marenici, Friganović i Grgić, u pomoćnom redu: Žepina, Miljević, Stošić i Mikelandru i u navali: Bakmaz, Rešić, Orošnjak, Marinić, Živković, Stanišić, Ninić, Marov i Lakoš.

Mozete li nam reći kakav vam je plan odigravanja prijateljskih utakmica?

— Počet ćemo s utakmicom Stari — Mladi. Nakon toga predviđene su utakmice sa članovima Dalmatinske zone: DOŠK-om, »Solinom«, »Jadrom«, »Rijekom«, »Zadrom«, »Hajdukom«, »Veležom« i još nekim klubovima koji će se tako nalaziti na pripremama u Dalmaciji.

U zadnje vrijeme dosta se spominje da se u narednom prvenstvu Druge lige formiraju

četiri zone. Također se govori da bi »Šibenik« bio član prve zone, u kojoj bi se takmičili klubovi iz Dalmacije i Bosne i Hercegovine. Šta vi o tome mislite?

— Ja sam također za smanjenje finansijskih izdataka klubova, a to je da se dosadašnje Druge lige formiraju u četiri zone. Ja nisam za onaj prijedlog kojeg je dao Mostarski poduzev, nego sam više za jedan drugi prijedlog koji bi nama više odgovarao, a to je da bi Prvu zonu sačinjavali klubovi iz Splita, Šibenika, Zadra, Pule, Mariobra, Ljubljane, Zagreba, Siska i Varaždina. To znači da bi novu Prvu zonu sačinjavali klubovi bivše hrvatsko-slovenske lige.

Na tim bismo putovanjima utrošili dosta manje sredstava. Na putovanjima u Bosnu mi praktično ne bismo ništa uštedjeli.

I na kraju, druže Tedling, dozvolite da vam postavim jedno pitanje koje nije vezano s pripremama »Šibenika«. Vi ste, čini mi se, jedan od inicijatora izgradnje sportskog centra u Crnici. Možete li nam reći kakva je situacija oko izgradnje toga za šibensku omladinu veoma važnog objekta?

— Gledajući što se do sada napravilo, netko će možda reći: to nije ništa, ali, vjerujte, dosta je napravljeno i sredstava je dosta utrošeno. Igralište za rukomet već je početkom prošle sezone napravljeno i na njemu su se održavale utakmice Dalmatinske regije. Također su betonirane tribine, a oko igrališta je posadeno cvijeće i postavljeni su pločice. Sada se radi na izgradnji nogometnog igrališta je posadeno cvijeće i Na tom objektu dobrovoljno radi na izgradnji nogometnog Šibenika, a očekujemo ovih dana i dolazak pripadnika JNA, koji su se vrlo rado

odzvali našim traženjima.

Da li i druge radne organizacije financiranju izgradnju centra?

— Nakon dugih pregovora tvornica lakih metala »Boris Kidrić« je uvidjela da to nije objekt SD »Metalca«, nego objekt Šibenika i šibenskih sportaša i dala je svoj prvi doprinos da se taj objekt što prije završi. Osim TLM, sredstva nam je dao i Općinski fond za fizičku kulturu.

Po vašem mišljenju, kakav će izgledati taj objekt?

— Ovako govoreći, čitaoci neće imati pravu sliku kakav će izgledati taj objekt, ali ja se nadam da će to biti jedinstveni objekt u Dalmaciji. Nogometno igralište će biti pod travom i s tribinama koje će moći primiti više od 5 tisuća gledalaca. Pored toga, izgradit će se slično uređene svačionice, dvostazu kuljanu i igralište za rukomet, odbjoku i košarku, na kojem će biti montirano i svjetlo za noćne utakmice.

Najlepše zahvaljujemo na tim informacijama i nadamo se da ćemo za koju godinu imati ono o čemu se govori već dvije decenije — objekte na kojima će se vidjeti koliko Šibenčani mogu postići na razvoju fizičke kulture.

Dragan Korda

Upravni odbor Medicinskog centra u Šibeniku raspisuje

NATJECAJ

za popunjavanje niže navedenih upražnjenih radnih mesta:

1. jedan liječnik sekundarac za rad na kirurškom odjelu,
2. jedna medicinska sestra za rad u patronažnoj službi,
3. četiri bolničara-rke za rad na bolesničkim odjelima i
4. jedan brodski strojovoda VK radnik-strojar za m/b »Lavsa«.

UVJETI:

za liječnika sekundarca završen medicinski fakultet i završen jednogodišnji obvezni liječnički staž; za medicinsku sestruru završena Srednja medicinska škola; za bolničara-rku završena Dvogodišnja škola za bolničare; za brodskog strojovodu visokokvalificirani radnik strojar — brodski strojovoda.

Posebno za sva upražnjena radna mesta: da ispunjavaju uvjete opće zdravstvene sposobnosti. Molbe taksirane sa din. 50 taksenih maraka i s potrebnim dokumentima dostaviti Natječajnoj komisiji Medicinskog centra u Šibeniku najkasnije do 20 siječnja 1966. godine.

Natječajna komisija za imenovanje direktora

»ŠIBENKA«

kunalno poduzeće za proizvodnju leda, soda-vode i bezalkoholnih pića — Šibenik, Lenjinov trg 7

raspisuje NATJEČAJ za radno mjesto

DIREKTORA poduzeća

Uvjeti:

- viša stručna spremna sa tri godine radnog staža na rukovodećim radnim mjestima,
- srednja stručna spremna sa pet godina radnog staža na rukovodećim radnim mjestima,
- visokokvalificirani radnik prehrambene struke sa dvanaest godina radnog staža od čega najmanje pet godina na rukovodećim radnim mjestima.

Rok natječaja 15 dana od dana objavljenja natječaja.

Uz molbu treba priložiti dokaze o ispunjavanju uvjeta i sve dostaviti, po mogućnosti osobno, na adresu poduzeća.

Natječajna komisija za imenovanje direktora radne organizacije TRŽNE UPRAVE U ŠIBENIKU, Ulica Roberta Visanića br. 1

raspisuje NATJEČAJ

za popunjavanje radnog mesta

DIREKTORA RADNE ORGANIZACIJE

UVJETI: Visoka ili viša stručna spremna sa 5 godina radnog staža na rukovodećim mjestima (poslovima) ili srednja stručna spremna sa 10 godina radnog staža na rukovodećim poslovima.

Molbe sa opširnom biografijom i dokazima o stručnoj spremi i dosadašnjem radu dostaviti natječajnoj komisiji ove radne organizacije.

Obrni dohodak prema Pravilniku o raspodjeli osobnih dohodata i dohoda na radne organizacije.

Rok natječaja je 15 dana od dana objavljenja.

Natječajna komisija

Natječajna komisija za imenovanje direktora

VETERINARSKIE STANICE ŠIBENIK

raspisuje natječaj za imenovanje radnog mesta

DIREKTORA STANICE

UVJET: Završeni veterinarski fakultet sa položenim stručnim ispitom i godina stručnog rada u stanicama.

Učesni natječaja dužni su prijavi priložiti dokaze o završenoj školskoj spremi i radnom stažu provedenom u stanicama.

Rok zprimanja prijave je 15 dana od dana objavljenja

Na osnovu člana 78. Osnovnog zakona o izboru radničkih savjeta i drugih organa upravljanja u radnim organizacijama (»Službeni list SFRJ«, broj 15-1964) Komisija za raspisivanje i provođenje natječaja za imenovanje direktora Općinskog zavoda za zapošljavanje Šibenik

NATJEČAJ

raspisuje NATJEČAJ

za popunjavanje radnog mesta DIREKTORA Općinskog zavoda za zapošljavanje Šibenik

UVJETI: Visoka ili viša stručna spremna sa 4 godine prakse.

Ponude, taksirane sa 50 dinara državnih taksenih maraka, sa biografijom o dosadašnjem radu, dostaviti ovoj Komisiji pri Općinskom zavodu za zapošljavanje Šibenik.

Natječaj je otvoren do 23. 1 1966. godine.

Natječajna komisija za imenovanje direktora Soboslikarske ličilačke i pismoslikarske zadruge

»NAPRIJD« — ŠIBENIK

za popunjavanje radnog mesta

DIREKTORA PODUZEĆA

UVJETI:

- visokokvalificirani soboslikar i ličilac sa najmanje 15 godina radnog staža u struci i 10 godina na rukovodećim radnim mjestima;
- lice sa završenom srednjom tehničkom školom građevinske struke sa 10 godina staža u struci;
- kvalificirani soboslikar i ličilac sa najmanje 20 godina radnog staža u struci i 15 godina na rukovodećim radnim mjestima.

Rok natječaja 15 dana po objavljenju.

Osobni dohoci po Pravilniku o raspodjeli osobnih dohodata

Prijave za natječaj sa dokazima o ispunjenju gornjih uvjeta i podacima o dosadašnjem radu dostaviti Općem sektoru poduzeća.

NATJEČAJ

za imenovanje

DIREKTORA radne zajednice

UVJE pored uvjeta propisanih zakonom koje treba ispunjavati osoba bi mogla biti imenovana za direktora radne organizacije, učici natječaja moraju ispunjavati još i slijedeće uvjete:

- zeni ekonomski, odnosno pravni fakultet ili priznata visoka stručna spremna komercijalisti u trgovini ili VKV radnik trgovinske struke,
- psa u struci 10 godina, od čega na rukovodećim radnim mjestima 5 godina, a za VKV radnike 15 godina prakse na rukovodećim poslovima u trgovinskoj struci,
- dipl. osuđivan za krivično djelo navedeno u članu 55. Osnovnog zakona o poduzećima,
- kje moralno-politički besprječorna.

Rok ečaja je 15 dana nakon objavljenja.

Učesni natječaja dužni su da u svojoj prijavi prilože dokaze o ispunjenju propisanih uvjeta.

Ponude dostavljaju na adresu: »TKANINA« — trgovinsko poduzeće Šibenik, Ul. bratstva i jedinstva br. 12.

godine; Baranović, star 72

godine; Cvitanović, star 84 dina;

Niko Bujas, star 70 ina;

Niko Pendler, star 51 gnu i Mate Despot,

star 70 gna.

Za Beograd u 19.15 sati.

Za Split u 3.03, 6.56 i 14.40 sati.

AUTOBUSI

Za Zagreb u 19 i 20 sati.

Za Rijeku u 4, 8.45, 9.15, 10.50,

Izdaje i štampa: Novinsko-izdavačko poduzeće »Stampa« Šibenik

Direktor: MIRKO KNEŽEVIC

List ureduje redakcijski kolegi — Glavni i odgovorni urednik — JOSIP GRBELJA

Uredništvo: Šibenik — Ulica

Petra Grubišića 3 — Telefon

uredništva 25-62 — Rukopisi

se ne vraćaju.

Mjesečna pretplata za SFRJ

200 dinara, za inozemstvo 400 dinara — Tekući račun:

Komunalna banka Šibenik

34